

Je čtvrtý týden roku 2006. V pražských ulicích a parcích stále ještě šednou zledovatělé zbytky loňského povánočního sněhu. Mráz zablokoval epidemii chřipky, ale nachlazení je hodně. Přesto byla na všech koncertech, které jsem v tomto měsíci navštívil, hlediště plná. Více než dost diváků bylo i 26. ledna v Malostranské Besedě **Martiny Trchové a Karolíny Skalníkové**.

Stejně jako minule otevíraly večer *Tamtamy*. Tentokrát zvukem nerockovým, tichým, jak je děvčata hrávala ještě loni na jaře, v tehdy domovském Akcentu. Bylo to komorně krásné? Mohutný aplaus vítal na scéně frontmenný tandem skupiny

KOA

,
Františka Rabu

a

Mária Biháriho

, hosty Martinina debutového CD

Čerstvě natřeno

. Společně s Martinou (el.kytara, zpěv) a Karolínou (příčná flétna, zpěv) zahráli písně *Odnikud nikam*

a

Bostonský ledový čaj ve čtvrtek o páté ráno

. První vždy příjemně zpestřuje Karolínino tleskání do rytmu. Tentokrát jsem navíc obdivoval úžasnou souhru Franty Raby s jeho myslící basou (umělec promine, ale na to, co spolu předvádějí, jeden rozum nestačí). Hráli výborně, jako na loňském předletním křtu alba,

Martina Trchová, v pozadí F. Raba, K. Skalníková a M. Bihári

foto: archiv M. Trchové ©

aniž by Martininy písně od té doby zkoušeli? Na Bostonský čaj se přidal **Jan Matěj Rak**, k cédéčkovému obsazení chyběl jen Boris Kubíček. Hned od začátku písničky si jakoby samovolně začaly povídat Matějova klasická kytara a Máriův mistrovský akordeon. A když tuto řeč Rabova basa rozvinula v trialog, bylo jasné, že na cédéčko bude dobré pro tu chvíli zapomenout? Píseň dohrána, děvčata opouštějí scénu, leč trialog Rak-Bihári-Raba pokračuje ještě hodnou chvíli dál. Skvostné! Mohutným potleskem drnčelo sklo v oknech sálu.

"Protože je Martinka nastydlá, byla tak hodná, že nás požádala o tři písničky" pravil po Matějově odchodu František a na scénu, k němu a Máriovi, přibyli

Omar Khaouaj

a

Camilo Caller

. Kompletní KOA nad ohlášený program! Perkusionista Camilo měl pro toto krátké vystoupení jenom sedačku. Hranatou dřevěnou bedýnku, na které seděl, s výborně rezonující čelní deskou, do které bubnoval holýma rukama. Stejně ďábelské, jako Omarova hra na kytaru! Tři písně, tři velké hudební nářezy Mistrů svých nástrojů, první a třetí navíc šperkován Máriovým zpěvem v rodné romštině a češtině. Na prostřední písni

Valentýna

, sborem zpívané temperamentní latině, mě navíc zaujal chytrý humor textu z neobvyklého prostředí night clubu. Okenní tabulky si opět přišly na své?

Proboha tě prosím. Martina se svojí epiphonkou, její nachlazením křehký hlas, kontrabas a František naprosto úžasně hrající z listu položeného na židli daleko, daleko od očí. Malý, žel pomíjivý klenot komorního muzicírování. Stejně tak následující *Čerstvě natřeno*

(Martina, Karolína, František a Matěj) s dlouhou instrumentální dohrou, po které zůstal Rak na scéně sám, aby zahrál

Summertime

. Minule ji hrál také, ale tentokrát byl můj vjem daleko intenzivnější. "

Chvění žhavého vzduchu, bzukot hmyzu a včel, rozvíjení květů, jejich vůně, nádhera, puls horkého dne, zklidnění, uvádání květů, cesta hudby k podvečeru, jeho vlídným dějům a kouzlům noci

." To do zápisků tužka napsala skoro sama, ani jsem o tom nevěděl a určitě to tak bylo? Ze zasnění nás Matěj probral

Bugatti stepem

Jaroslava Ježka, abychom patřičně vychutnali

Malou sambu o srdci

, píseň kterou složil a hrává provázen Martininým zpěvem již od časů akcentských večerů.

Závěrečné písně Martinina programu (

Jinači znamení

,

A ty se ptáš

,

Jen kousek jistoty

a

Křížem krážem

) zazněly pak v tehdejším komorním obsazení. Vedle Martina Karolína, někdy i Matěj. Při milé hudební exkurzi do komorních časů Akcentu jsem si uvědomil, zdaleka ne poprvé, jak důležití jsou pro Martinu, snad nejvýznamnější písničkářku své generace, právě tito dva lidé.

O hudebním sourozenectví Martiny a Karolíny jsem se rozepsal na stránkách FOLKtimu již předloňského léta, když děvčata vyhrála písničkářského Krtečka. Na výjimečnosti jejich společné interpretačně-tvůrčí schopnosti se od té doby nic nezměnilo. Je to vklad daný mámou Muzikou (říkej jí příroda, Bůh, Fabián, Budha, nebo jak se Ti zlíbí, pořád mluvíš o tomtéž!), nikoliv schopnost vypěstovaná, a změnit se nemůže. Karolína od roku 2001 zpívá a hraje se Sekvojí. Tuto kapelu, starou takřka tolik let, kolik je ona mladá, považuje stále za svoji prioritu, za což si jí velice vážím. Letos vedle svého zaměstnání pracuje i na diplomové práci a řady Martininých vystoupení se nezúčastňuje. Přesto jsem přesvědčen, že díky výšepsanému přirozenému vkladu je pro Martinu neodmyslitelnou uměleckou partnerkou. Jana Matěje ctím jako hudebníka virtuózního nadání, klasickým pojetím hry na folkové scéně takřka jedinečného, který je Martině oporou nejen jako kytarista. To, že na vynikajícím muzikantském obsazení a celkové realizaci Martinina cédéčkového debutu má zásluhu větší než někteří v této souvislosti na bookletu uvedení, je veřejným tajemstvím. A to hovořím pouze o určitém vrcholu a vynechávám zdánlivé maličkosti: při Martininých výtvarných instalacích v Akcentu Matěj fungoval jako šofér a aranžér, při koncertech jako rekvizitář atd. To vše místo budování vlastní hvězdné kariéry, kterou by si jeho um nesporně zasloužil, leč? Věřím tomu, že neztratí-li Martina v bludišti života a času Karolínu a Matěje, čeká na ni řada velkých úspěchů. A přeju jí je. Všem třem?

Uprostřed závěrečné písničky *A ty se ptáš* začaly Martině výrazně vynechávat hlasivky, před dvěma dny nastuzením téměř němé. Píseň přes krajní mez, slyší to každý, ale nadšení umí být i bezohledné? Potřetí drnčely okenní tabulky a potom ještě jednou. Ke křehkému komornímu vystoupení Martiny Trchové a Karolíny Skalníkové si publikum vyžádalo dva přídavky! O přestávce Martina klečela na forbíně, trochu nemocná, dost unavená a obrovsky šťastná. Podepisovala plakáty a cédéčka, švitořila s příznivci a rozdávala veselé úsměvy a radostné pohledy svých čokoládových očí?

Druhá polovina programu patřila Martininým hostům, skupině **Jablkoň**. Hrozně rád bych zůstal, ale prostě jsem musel? Taková nešťastná náhoda: Před padesáti lety se narodil Milan Jablonský. Slavil to ten večer v Balbínce a já jsem, po více jak dvacetileté známosti, podlehl nutkání potřást mu rukou? Druhý den ráno mi říkal syn, že po přestávce bylo hlediště maličko prořídlé. Divil se, proč ti lidé zmizeli, protože Jablkoň byla naprosto skvělá. "Fakt trouba každé, kdo odešel!" končil Jirka svůj referát. Děkuji, synku!